Valtuustoaloite, Kunnallisen päätöksenteon avoimuuden ja julkisuuden lisääminen Iin kunnassa, Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Khall 28.09.2026 § 231

Valmistelija hallinto- ja talousjohtaja Jonne Karinkanta

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä on jättänyt 15.9.2026 valtuustoaloitteen, Kunnallisen päätöksenteon avoimuuden ja julkisuuden lisääminen Iin kunnassa.

Esittelijä Kunnanjohtaja Manninen Marjukka Iin kunta

Päätösesitys

Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen hallinto- ja talouspalveluiden vastattavaksi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Khall 03.11.2026 § 261
181/00.01.03.01/2026

Valmistelija hallinto- ja talousjohtaja Jonne Karinkanta

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä on jättänyt 15.9.2026 valtuustoaloitteen, Kunnallisen päätöksenteon avoimuuden ja julkisuuden lisääminen Iin kunnassa. Valtuustoaloitteessa esitetään, että Iin kunta ryhtyy toimenpiteisiin päätöksenteon avoimuuden lisäämiseksi seuraavilla toimilla:

1. Ennakkotieto suljetuista tilaisuuksista: Valtuuston suljettujen seminaarien ja iltakoulujen asialistat tai käsiteltävät pääteemat julkaistaan etukäteen kunnan verkkosivuilla, jotta kuntalaiset ja media tietävät, mitä asioita luottamushenkilöt kulloinkin käsittelevät.
2. Julkiset yhteenvedot: Suljettujen tilaisuuksien jälkeen medialle ja kuntalaisille suunnataan viivytyksettä julkinen tiivistelmä, tiedote tai muistio siitä, mitä asioita tilaisuudessa käsiteltiin ja millaisia yleisiä näkökulmia keskustelussa nousi esiin.

Iin kunnanvaltuusto kokoontuu vuosittain 8-9 kertaa kunnanvaltuuston kokoukseen käsittelemään kunnanvaltuuston päätösvaltaan kuuluvia asioita. Asiat valmistellaan kunnanvaltuustoon päätettäväksi voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti. Valtuuston kokouksien alussa on vakiintuneen tavan mukaisesti Valmisteluvaiheen asiat -asiakohta, jossa kunnanjohtaja, kunnan toimialajohtajat tai muu toimija (yritys, yhteistyökumppani tai muu toimija) esittelee kunnanvaltuustolle ja kuntalaisille kunnassa valmisteilla olevia asiakokonaisuuksia. Asiat, jotka valikoituvat kunnanvaltuuston valmisteluvaiheen asiat -asiakohtaan ovat yleisesti asioita, jotka ovat vasta valmistelussa, mutta niistä on noussut tarve tiedottaa laajemmin kunnanvaltuustoa ja kunnanvaltuuston kokousta seuraavia kuntalaisia. Lisäksi valmisteluvaiheen asiat -asiakohdassa voi olla yleisesittelyjä kunnanvaltuuston kokouksen esityslistalla olevista asiakokonaisuuksista.

Kunnanvaltuustolle järjestetään myös usein valtuustoiltojen yhteydessä kunnanvaltuuston iltakouluja tai muita seminaareja. Vuosittain vakiintunut käytäntö on ollut talousarvioseminaari syksyllä, joka toimii vuosittaisen talousarviovalmistelun avauksena viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välillä. Iltakoulut ja seminaarit eivät ole päätöksentekotilaisuuksia, vaan yleisesti

iltakoulut ja seminaarit ovat tilaisuuksia, joissa kunnan valmistelevat viranhaltijat ja asiantuntijat tuovat luonnoksia valmisteilla olevista asiakokonaisuuksista kunnanvaltuustolle nähtäville ja kommentoitavaksi jo ennen kuin valmisteltava asia tulee päätöksentekoon. Yleisesti iltakoulun muotoja on ollut erilaiset ryhmätyöt tai etukäteen teemoitellut keskustelut, jotka ovat liittyneet esimerkiksi kuntastrategian valmisteluun, kunnan suurempiin investointeihin sekä palvelutasosuunnitelmien valmisteluun sekä erilaisia infoja, jotka ovat tulossa julkisuuteen myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana. Iltakouluilla on turvattu valtuutettujen tiedonsaantioikeus merkittävistä asioista, joilla on vaikutusta kunnan toimintaan.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että valtuuston iltakouluista ja seminaareista tiedotetaan kuntalaisia. Tähän luonteva väylä voisi olla pöytäkirjamerkintä kunnanhallituksen tai kunnanvaltuuston valmisteluvaiheen asiat -asiakohtaan. Kunnanhallituksen pöytäkirjoissa on yleisesti listattu erilaisia kuntaa koskevia tapahtumia. Toisessa kohdassa valtuustoaloitteessa esitetään, että kunnanvaltuuston suljettujen iltakouluista ja seminaareista julkaistaisiin välittömästi julkinen yhteenveto, muistio tai tiivistelmä, jossa kerrottaisiin millaisia asioita keskustelussa on noussut esille. Valtuuston iltakoulujen ja seminaarien asiasisällöt vaihtelevat suuresti ja yleisesti valmistelussa olevista asioista ei ole vielä välittömästi iltakoulun tai seminaarin jälkeen juuri informatiivista kerrottavaa, koska asian valmistelu on kesken. Päätöksenteossa on useimmiten selkeästi viittattu, miten osallisuutta on toteutettu asian valmistelussa ja yleisesti iltakouluissa ja seminaareissa nousseet asiat ovat lopullisessa päätösesityksessä. Iltakoulujen ja seminaarien aiheiden julkaisulle luontainen paikka olisi pöytäkirjamerkintänä kunnanhallituksen ja -valtuuston pöytäkirjoissa tai suullisena infona kunnanvaltuuston kokouksen yhteydessä. Viestintää kuntalaisille ja medialle kunnanvaltuuston työskentelystä on syytä arvioida osana valtuustokauden väliarviointia keväällä 2027.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Manninen Marjukka Iin kunta

Päätösesitys

Kunnanhallitus päättää hyväksyä esitetyn vastauksen ja antaa sen edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.